

ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΑ ΟΝΕΙΡΑ

(Φαντασμαγορία παρά τὰς ὁχθας τοῦ Βεζύρου).

ΕΙΚΩΝ Α'

Ὁ Σουλτάνος καὶ ὁ Βεζύρης ἐν τοῖς ἀνακτόροις τοῦ Γιλδίζ-Κιόσκ.

ΒΕΖ. Λοιπόν, κραταιότατε Παδισάχ, σὰς ἔλεγα, ὅτι τὸ θησαυροφυλάκιον εἶνα ἐντελὲς κενόν· τὰ οἰκονομικά μας κατήντησαν ἐλκεϊνότερα ἀπὸ τὰ τοῦ δήμου Ἀθηναίων, τὰ τελωνεῖα ἐστεῖρευσαν, ὅπως τὰ ὑδραυλικά ἔργα τοῦ Σούλη, αἱ τράπεζαι δὲν δανείζουν...

ΣΟΥΛ. ἄφριος. Παράδες!...

ΒΕΖ. Αὐθέντα μου δὲν ὑπάρχουν... ὁ λαὸς ὑποφέρει· εἰς τὸ ὑπουργεῖόν μου μόνον χθὲς ἀπέθαναν ἑνδεκα ὑπάλληλοι ἀπὸ ἀτροφίας...

ΣΟΥΛ. ἀμείλικτος. Παράδες!...

ΒΕΖ. Μηνύσατε τοῦ Αὐτοκράτορος νὰ μὴ ἔλθῃ... τί τοῦ κατέβη στὸ κεφάλι καὶ αὐτοῦ τοῦ Γκιουόρη νὰ μᾶς κάμῃ ἐπισκέψεις!... Εὐρέτε καμμία πρόφασιν. Γράψατε ἔξαφνα, ὅτι ἀσθενεῖ ἐπικινδύνως μία ἀπὸ τὰς χιλιάς διακοσίους πενθεράς σας...

ΣΟΥΛ. Ὁργίλος. Παράδες!...

ΒΕΖ. Αὐθέντα μου, σκεφθῆτε... Δὲν θὰ μᾶς μείνουν μέσα συντηρήσεως... Θὰ καταντήσῃ καὶ αὕτῃ ἡ Μεγαλειότης νὰ μὴ ἔχῃ νὰ φάγῃ ἄλλο τι παρὰ... τὸν Ντολμα Μπακτσέ!...

ΣΟΥΛ. Ἐβάλλων τὸ ὑπόδημά του καὶ ρίπτων αὐτὸ κατὰ κεφαλῆς τοῦ Βεζύρου. Φύγ' ἀπ' ἐδῶ!... σ' οἰκτεῖρ... ω!...

ΕΙΚΩΝ Β'

Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Χατζῆ Μουσταφᾶ Κοπρίτογλου ὑπάλλου πέμπτης τάξεως ἐν τῇ ὑπουργείῳ τῶν οἰκονομικῶν εὐδαίμονος ὅσον καὶ πειναλέου πατρὸς ἑνδεκα τέκνων ἡ Φατμέ σύζυγός του ἀναμένει αὐτὸν ἐπιστρέφοντα.

ΦΑΤ. Λοιπόν;

ΜΟΥΣΤ. Δόξα νὰ ἔχῃ ὁ Προφήτης! Ὁ μπακάλης κατεπίσθη νὰ μοῦ κάμῃ βερσέ, διότι ὁ ὑπουργὸς μᾶς ἐβεβαίωσεν, ὅτι ἂν δὲν συμβῇ κανὲν ἀπρόοπτον θὰ μᾶς πληρωθῇ ὁ μισθὸς τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1879! Μέγας ἀλαγμὸς χαρᾶς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

ΕΙΚΩΝ Γ'.

Ὁ Αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος καὶ ὁ Σουλτάνος εἰς τ' ἀνάκτορα τοῦ Γιλδίζ-Κιόσκ. τρώγουν κατὰ μόνας σταυροποδητεῖ κατὰ τὸν ἀσιατικὸν τρόπον.

ΓΟΥΛ. Μεγαλειότατε, ἀκούσατέ με, ἡ Τριπλῇ Συμμαχία εἶνε μεγάλη... Ἀρκεῖ, ὅτι προκαλεῖ τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ κ. Δηλιγιάννη καὶ τοῦ κ. Πετρίδη...

ΣΟΥΛ. Πάρετε, Μεγαλειότατε, ὀλίγον ἀτζέμ πιλάφι, ὀλίγον ἱμάμ μπαϊλντί...

ΓΟΥΛ. Εὐχαριστῶ. Σὰς ἔλεγα λοιπόν, ὅτι ἡ τριπλῇ συμμαχία... μολονότι ὁ κ. Μίλησις...

ΣΟΥΛ. Δὲν θέλετε γιουβαρλάκια;... ὀλίγον ἐκμέκ-καταίφ;

ΓΟΥΛ. Εὐχαριστῶ... Σὰς ὀρκίζομαι εἰς τὰ ὅσα τῶν Πομερανῶν γρεναδιέρων, ἐκ τῶν ὁποίων οὔτε ἓνα δὲν θὰ ἐθυσίαζα διὰ τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα, ὅτι ἡ τριπλῇ συμμαχία διὰ τὴν Τουρκίαν...

ΣΟΥΛ. Πάρετε δὲ καὶ ὀλίγον χασίς διὰ τὸ κέφι...

ΓΟΥΛ. (ἐγείρεται κλονιζόμενος). Ὡστε ἡμπορῶ νὰ βασισθῶ, ὅτι ἡ προσχώρησις τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας

εἰς τὴν Τριπλῇ συμμαχίαν εἶναι βεβαία; (Ὁ ποῦρ του ἀκουσίως, ἐνῶ ἐγείρεται ἀποτίθεται ἐπάνω εἰς μίαν κοτόπηταν).

ΣΟΥΛ. Προσέξατε!... ἐπατήσατε τὴν πῆτταν!

ΕΙΚΩΝ Δ'.

Νόξ. Ἐμπροσθεν τοῦ χαρμελίου. Ὁ Βεζύρης κρατῶν ταντὺν ὀδηγεῖ τὸν Γουλιέλμον.

ΒΕΖ. Ἀπ' ἐδῶ, Μεγαλειότατε, ἀπ' ἐδῶ. Ὁ Παδισάχ, ὁ ὑψηλὸς μου κύριος, μὲ μεγάλην του λύπην, ἀποβλέπων πρὸ πάντων εἰς τὰ χρεῖα του, δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Τριπλῇ Συμμαχίαν. Ἀλλ' ἡ Μεγαλειότης Σας ἔχει τὴν ἀδειαν νὰ εἰσέλθῃ μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν εἰς τὸ ἄδυτον αὐτὸ τῆς ἡδονῆς καὶ νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὰ οὐρὶ τοῦ Παραδείσου...

ΓΟΥΛ. Ἀφεριμ!... Εὐγε, Βεζύρη... ἀρχίζω καὶ ἐγὼ νὰ γίνωμαι 'λιγάκι' Ἀσιανός...

ΒΕΖ. Εἶνε τιμὴ ἐξαιρετικὴ, ἡ ὁποία γίνεται πρὸς τὴν Μεγαλειότητά σας. Διότι πρέπει νὰ γνωρίζετε, ὅτι διὰ πάντα ἄλλον ἡγεμόνα, ὅστις τυχὸν ἤθελεν ἔλθαι εἰς τὸ Σταμπούλ ἐπιτρέπονται τὰ πάντα, ἀλλ' ἀπαγορεύεται τὸ οὐρὶ...

ΓΟΥΛ. (Ἐγχειρίζων εἰς τὸν Βεζύρη τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Μέλανος Ἀστού καὶ τρία Μετζήτια) Πάρε διὰ τὸν κόπον σου... καὶ πρὸ πάντων ἐχεμύθεια διὰ νὰ μὴ τὸ μάθῃ ἡ Αὐτοκρατορία!

ΕΙΚΩΝ Ε'

Ἐν Βερολίνῳ ὁ πρίγκηψ Βίσμαρκ ἐν τῇ γραφείῳ του ἀναγινώσκει τηλεγράφημα τοῦ Αὐτοκράτορος.

ΒΙΣΜ. «Ἡ περιποίησις τοῦ Σουλτάνου ὑπερέβη πᾶσαν προσδοκίαν. Ἡ ὑποδοχὴ ὁμοιάζει ἀληθῶς μὲ ὄνειρον παραδείσιον. Οὐριόδρομῶς εἰς πέλαγος εὐτυχίας. Ὁ Σουλτάνος εἶνε πράγματι ἄξιός νὰ βασιλεύῃ παρὰ τὸν Κεράστιον Κόλπον». Τὸ πρᾶγμα ἀρχίζει νὰ γίνεταί ἐπικινδύνον... Ὁ αὐτοκράτωρ ἐπῆρε τὸν κατήφορον εἰς τὰς ποιητικὰς ὑπερβολάς. Πρέπει νὰ τοῦ τηλεγραφῶσω νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω... (γράφει τὴν ἀπάντησιν): «Μεγαλειότατε, εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ἐπιστρέψετε εἰς τὴν πρωτεύουσάν τοῦ Κράτους σας... Ὁ πολὺς ἐνθουσιασμός δὲν ἀρμόζει εἰς Γερμανὸν Αὐτοκράτορα καθὼς καὶ πᾶν ἄλλο καθαρῶς γαλλικὸν πάθος».

ΕΙΚΩΝ ΣΤ'.

Οἰκία τοῦ Χατζῆ Μουσταφᾶ Κοπρίτογλου ἐντίμου ὅσον καὶ ἀηλιπιαμένου πατρὸς δώδεκα πειναλέων τέκνων, διότι ἐν τῇ μεταξὺ ἔχει γεννησθῆναι ἄλλο ἐν ἡ ἀξιοτίμος σύμβιος αὐτοῦ Φατμέ. Σπαρακτικὴ συναυλία οἰρωγῶν ἐπικρατεῖ ἐν τῇ οἰκίᾳ.

ΜΟΥΣΤ. (δειλῶς). Καὶ τὸ πιλάφι ἀκόμη δὲν ἔγινε;

ΦΑΤΜ. (ὀργίλῃ). Τὸ πιλάφι... τί τσαμπουνᾷς, μωρὲ μαγκούφῃ; Μὲ τί ρύζι καὶ μὲ τί βούτυρο ἤθελες νὰ κάμω τὸ πιλάφι;

ΜΟΥΣΤ. (θλιβερώς). Ἐχεις δίκαιον!... Ἀχ! αὐτὸς ὁ γκιουόρης... Ἄν δὲν ἤθελε μᾶς ἔλθαι ὁ Αὐτοκράτωρ, θὰ ἐλαμβάνομεν ἰσως τὸν μισθὸν τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1879.. (Στρεφόμενος πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, ὅπου ἀκούονται οἱ κανονιοβολισμοὶ οἱ ριπτόμενοι πρὸς τιμὴν τοῦ ἀναχωροῦντος αὐτοκράτορος). Κιοπόγλου κιοπέκ!

ΦΑΤΜ. (στρεφόμενη πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος). Φτοῦ! ἀλλαχπελλιάβεριν!

ΕΙΚΟΝ 2'.

Ὁ λιμὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τὸ Κάϊζερ φέρει τὸν Αὐτοκράτορα ἀπέρχεται μεγαλοπρεπῶς συνοδευόμενον ὑπὸ τῶν προπεμπόντων αὐτὸ ὀθωμανικῶν θωρηκτῶν Ἀσσύρι Τεφίικ καὶ Φετζι-Βουλὰκ, τὰ ὁποῖα κινεῖται, ὅχι δι' αἵματός, ἀλλὰ διὰ τῶν ἡλεκτρικῶν ρευμάτων τῶν ἐκπεμπομένων ἀπὸ τὰς ἀνοικτὰς παλάμας τῶν εἰς τὴν παραλίαν ἱσταμένων ὀθωμανῶν.

ΕΙΚΟΝ Η'.

Ἐν Βερολίνῳ ὁ πρίγκηψ Βίσμארκ ἀναγινώσκει τηλεγράφημα τοῦ Αὐτοκράτορος.

«Ἀναχωρῶ προπεμπόμενος ἐνθουσιωδῶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει διαμονή μου θ' ἀποφέρει βεβαίως καρποὺς τοιούτους, ὥστε νὰ συνδεθῇ στενότερον μεθ' ἡμῶν ἡ ὀθωμανικὴ αὐτοκρατορία».

Ἀββακούμ

Κ Ρ Η Τ Η

Θεέ μου! τί ἐγκλήματα καὶ δράματα!...
οἱ κηστικοὶ ἀρχίσαντες τὰ κλάμματα,
μὲ λόγια μᾶς ἐτρόμαξαν μεγάλα
καὶ βάζουν τὸν Τρικούπη στήν κρεμάλα.

Ἡ Κρήτη! ἐπροδόθη ... νά! τὰ αἵματα!...
εἶνε σωστὴ ἀλήθεια κι' ὅχι ψέμματα...
ὁ σὺρ Τρικούπης, τοῦ Χαμίτ κοπέλι,
μὲ τὸν Σακὴρ τὰ ἔχει γάλα-μέλι.

Ἡ Κρήτη ἐπροδόθη ... κάτω τάρματα!...
μᾶς ἐτρόμαξαν τοῦ ἔθνους τὰ καθάρματα.
Τὸ εἶπε κι' ὁ Λεβίδης σὺν τοῖς ἄλλοις
μὲ τοῦ Κομῆ τὴν κλάρα ὑπὸ μάλης.

Μᾶς ἐπρόδωσε μαζὶ μὲ τὸν Γρυπάρη...
σπαθᾶτοι, ὅπου κόβετε τὴν τράπουλα,
καθίσετε ἀπάνω σὲ μουλάρη
τοῦ ἔθνους τὸν προδότη πισσοκάπουλα.

Μὰ ἔαφρον ἔνα ἔρημο πουλὶ
πετάει λυπημένο στὴ Βουλὴ
καὶ θλιβερὸς ἀκούεται χαθᾶς:
«Κατακαθμένη Κρήτη τί τραβᾶς!»

Σουρ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

Ἀγνοῶ, ἂν ὁ Σαμάρης ἔχη δύο γνάθους καὶ ὀφθαλμοὺς προέχοντας ὡς σαλιάγκους, (ἴδε καὶ Ἀκρόπολιν). Χωρὶς νὰ καταγείνω ποτὲ εἰς τοιαύτας φυσιογνωμικὰς θεωρίας, πρὸ τῶν ὁποίων ἤθελε τραπῇ εἰς φυγὴν παράφρονα ὁ Λαβᾶτερ, δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω ἀπλῶς, ὅτι ὁ Σαμάρης εἶνε μάχος, ἀφοῦ κατῴρθωσε νὰ ἡλεκτρίσῃ αὐτὸ τὸ ἀνάλγητον δημόσιον, τὸ ὅποτον συρρέει εἰς τὸ παθολογικὸν παράρτημα τοῦ θεραπευτηρίου τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τὸ κα-

λούμενον Θέατρον, ὅπερ διατελεῖ ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν τοῦ εὐεργέτου κ. Συγγροῦ καὶ ὑπὸ τὴν ὀνομαστικὴν διεύθυνσιν τοῦ προλύτου τῆς ἱατρικῆς κ. Κυριακοῦ.

Ὁ ἐνθουσιασμός, ὁ ἐκδηλωθεὶς κατὰ τὴν πρώτην ἰδίως παράστασιν τῆς Φλώρας, ἦτο εἰλικρινὴς καὶ ἀδόλος ἐνδειξὶς τῆς δημοτικότητος, ἥς ἀπολαύει παρ' ἡμῖν ὁ διαπρεπὴς νεαρὸς μουσουργός, ὁ τιμήσας διὰ τῆς καλλιτεχνικῆς εὐφυΐας του τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Κρίσεις βεβαίως μουσικὰς δὲν ἀναμένει ἐντεῦθεν ὁ φίλτατος μελοποιός, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἡ τεχνικωτάτη μουσικὴ τοῦ μελοδράματός του δὲν δύναται νὰ κατανοηθῇ ἐκ μιᾶς ἢ δύο παραστάσεων, καὶ μάλιστα μὲ τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν σκηνηκῶν μέσων, ἅτινα παρὰ τὴν ληστρικὴν αὐξήσιν τῆς τιμῆς τῶν εἰσιτηρίων, διέθεσεν ἡ ἐλθεῖν τοῦ θεάτρου ἐργολαβία. Ἀποφέρει ὅμως βεβαίως ἀπὸ τὴν ἐκτίμησιν τῶν συμπολιτῶν του καὶ ἀπὸ τὴν πεποίθησιν αὐτῶν πρὸς τὸ καλλιτεχνικόν του τάλαντον νέον σθένος, ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὸ εὐελπισταδίον του, καὶ δρέψῃ νέας δάφνας εἰς χώρας, ἐνθα ἡ ἱκανότης καὶ ἐκτιμᾶται καὶ ἀμείβεται κάλλιον.

Ὁ υἱὸς τοῦ κυρίου

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ. «Τῷ ὄντι, κύριοι, τώρα μόλις ἐννοῶ τὴν πρόνοιαν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ διὰ τὰ πλοῖα, ἅτινα οἰκοδομοῦνται ἐν Γαλλίᾳ...»

ΠΕΤΡΙΔΗΣ. «Οἱ ἐπαναστάται κατέφυγον εἰς τὰ κρησφύγετα ὄρη».

Ο ΔΥΤΟΣ. «Ὁ ἐλληνισμός θὰ καταστραφῇ κλιμακωτὰ κατὰ διαμερίσματα».

Ρεμεσοχίμνη

ΒΙΒΛΙΑ

ΔΕΣΣΙΓΓ ΑΙΜΥΛΙΑ ΓΑΛΟΤΤΗ. Τραγωδία εἰς πράξεις πέντε μεταρραθεῖσα ἐκ τῆς Γερμανικῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὑπὸ Βερνάρδου πρίγκηπος διαδόχου τῆς Σαξωνίας Μάϊνγκεν. Ὅταν ἐδημοσιεύσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ φιλέλληρος πρίγκηπος παρεθέσαμεν ὁλόκληρον τὸν πρόλογον τῆς μεταφράσεως ταύτης εἰς ἐνδειξὴν τῆς περὶ τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν ἱκανότητος αὐτοῦ. Ἦδη δὲ ὁλόκληρον τὸ βιβλίον εἶδε τὸ φῶς καὶ ἐκ τοῦ ἀδιάστου ὕψους καὶ ἐκ τοῦ χρωματισμοῦ τῆς φράσεως πείθεται πᾶς τις, ὅτι τὸ εἰρημένον ἔργον δὲν εἶνε τυχαῖον δι' ἄνδρα ξένον, ὅστις ἀσχολεῖται εἰς τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ὡς ἐρασιτέχνης, διὰ νὰ εἰπωμεν τὴν λέξιν τοῦ συρμού. Εἰς τὸν Σάξ-Μάϊνγκεν μάλιστα συμβαίνει καὶ τοῦτο τὸ ἐξαιρετικὸν ὅπερ καθιστᾷ ὅλως διάφορον τὴν ἐν τῇ φιλολογίᾳ μας θέσιν του ἀπὸ τῶν ἄλλων φιλελλήνων. Ἐνῶ δηλ. ἐκεῖνοι μεταφέρουσιν εἰς τὴν γλῶσσάν των προϊόντα τῆς ἡμετέρας φιλολογίας οὗτος πλουτίζει τὴν φιλολογίαν ἡμῶν διὰ περισπουδάζων ἔργων ὅσων εἶνε ἡ «Αἰμιλία Γαλόττη». Μὲ ἄλλους λόγους κάμνει εἰσαγωγὴν εἰς τὴν νεοελληνικὴν φιλολογίαν καὶ ὅχι ἐξαγωγήν, ἥτις εἶναι εὐκολωτέρα. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἐκδοθὲν συνιστᾶμεν τὸ κομψὸν τεῦχος εἰς πάντας.